

ЗАГРОЗА ВУГЛЕВОГО СТРАЙКУ НЕ УСУНЕНА

ВАШИНГТОН. — Субкомітет власників копальні м'якого вугля й робітників, що мав виробити для повного комітету план угоди, не зміг скласти такого плану заплати й умов праці, щоб він був прийнятним обома сторонами, хоча нараджувався над цим справою цілий 5 днів.

З огляду на те надія на відвернення страйку робітників у копальнях м'якого вугля розвіялася. Власники підприємств уже навіть почали приготуватися до страйку, збираючи припаси вугля.

Президент Рузвельт іменував дві вугледі ради. З них одна має заряджувати так званою „малою нагорою“, себто постановами умовним чесної конкуренції й відповідних умов праці в промислі м'якого вугля, а друга рада має вирішувати спори між робітниками й підприємцями.

ЗАГРОЗА ВІЙНИ ВЖЕ ВІДБІВАЄТЬСЯ НА КУРСІ УДІЛІВ НА БІРЖІ.

НЬО-ЙОРК. — Загроза війни в Європі потрясла нью-йоркським біржею. Назагал уділи підприємств пішли в ціні вниз. Збіжжя й бавовнина біржа теж була невпевна.

Грошева біржа показувала постійний відплив капіталу з Європи, головним з Лондону. Занотовано, що за один день трансакцій мало переістати з Лондону до Америки в золоті 38 мільйонів доларів.

СТЕПОВИЙ ЗАКОН ПРО ПЕНСІЮ НА СТАРІСТЬ ПРИЗНАНИЙ НЕКОНСТИТУЦІЙНИМ.

ДІНКОТІН (Небраска). — Найвищий суд стейт-Небраски признав степовий закон про допомогу безробітним і пенсії на старість незгідним з конституцією.

Закон признано за незгідний з конституцією на тій основі, що, мовляв, закон делегує урядові законодавчу владу, яка повинна лишитися в руках стейтвіль легіслатури.

УКРАЇНЦІ ПІДОЗРІЛИ ЗА ВБИВСТВО ВІТЧИМА.

ГУДСОН (Нью Йорк). — Один лікар доніс поліції, що його покликанно ратувати небезнадійно хорого чоловіка, що видимо мав від побиття на голові голубки ран, відій від ударів сокирою. Як поліція зайшла на вказану адресу, під ч. 553 на Вашингтон стріт, де мав бути хорий, вона його не застала бо він уже вв в шпиталі. Звідти поліція дали знати, що хорий скоро помер. Супроти цього поліція в порозумінню з прокураторією стала збирати всіх свідків, які тільки могли дати якунебудь інформацію про цю подію. Між ними арештовано 21-літнього пекаря, Івана Гавриляка, пасерба помаранчевого 56-літнього Петра Гали. Як Гапа помер, Гавриляк, як каже поліція, признався, що це він убив свого вітчима поліном. Мотивом убивства, каже, було те, що вітчич післяв свою жінку до дому для божівельня.

Вбитий походив із села Бриничі Загірні, борецького повіту, в Галичині. Він був членом У. Н. Союзу.

ЗА РІВНОПРАВНІСТЬ РАС В АМЕРИЦІ.

РАЙ (Нью Йорк). — Перед лавою присяжних судів ставала обвинувачена за несправедливе відношення до чорної раси 22-літня жінка, пані Кліффорд Лембо. Провини допущалася вона в цей спосіб, що не хотіла продати Муріна білетів на публичну купівлю у морю в Плейсінд Парку. Обвинувачену признано винуватою й суддя засудив її на 150 доларів карн. Замітно, що всі присяжні були білі.

АВТОМОБІЛЬ РОЗБІВ ПОІЗД.

ГІЛСБОРО (Іллінойс). — Через задурення між суддів ставала обвинувачена за несправедливе відношення до чорної раси 22-літня жінка, пані Кліффорд Лембо. Провини допущалася вона в цей спосіб, що не хотіла продати Муріна білетів на публичну купівлю у морю в Плейсінд Парку. Обвинувачену признано винуватою й суддя засудив її на 150 доларів карн. Замітно, що всі присяжні були білі.

У поїзді везено теж переговори коні. 14 з них були так тяжко ранені, що їх треба було застріляти.

ЗНОВ СМЕРТЬ ЧЕРЕЗ ПОЖАР АПАРТАМЕНТОВОГО ДОМУ.

БРУКЛІН. — У пожежі 4-поверхового апартаментового дому при Мангетен Евені згинула 74-літня Елізабета Вейд, а 4 інші особи були тяжко поранені.

„ОЗВІРЯЛИЙ“ МЕДВІДЬ У ЗВІРНИЦІ.

НЬО-ЙОРК. — Люди, що відвідували в п'ятницю звирінець у Центральній Парку, бачили дивну сцену, як 10-літній брунатний медвідь, що важить коло 600 фунтів, нагло озвірів та став заїдати на смерть малих медведів, що живуть з ним у тій самій клітці. Хоча сторожі звирінця пробували відганяти його сильною струєю води та граблями, медвідь заів одного малого медведя на смерть, а другого покалічив так тяжко, що сторожі мусили його добити. Третій спасся тільки так, що впаав з високої скали, а потім забіг до комірки, котрої заїдали грати дозори негайно засунули.

Начальник звирінця каже, що такі сцени між медведями звичайна подія.

ПОЛІЦІЯ ПОЯСНЯЄ ПОЧВРЕНЕ ВБИВСТВО.

Розсадивши смерть чотирох осіб у домі при 938 Савт 13-та вулиця в Ньюарку, Н. Дж., прийшла до переконавання, що 42-літній Чарлз Росел Гірі посварився зі своїм братом і двома вуйками за розділ маєтку по тійці й у сварці вбив їх, потім зателефонував до поліції, а накінеш убив себе самого.

ЯК ОБДУМУЮТЬ НАШИХ ЛЮДЕЙ.

Літньою порою відбуваються в Галичині по всіх місцевостях більш то менші відпущи. Там крім побожних християн сходяться теж усіх дурисів і мантії і наші люди крім „на Боже“, складають теж великі групи мантий. Станіслав Хелпа з Грималова буває на таких відпущах і там гуляє в цукерки, „пара не пара“ збирає за один відпуст по 80—100 за. Чим то вже наших людей не обдурюють? А відомо річ, що наші люди жалують гроша на часпис або на кинжик і саме тому безцінно тратять сотки гроші навіть на таку безглузду забаву, як „пара не пара“, що її влаштовують усіх дурисів на ярмарках та на відпущах.

РАДІО НА ПТАХИ.

Кілька великих італійських землевласників завели в себе зовсім модерний спосіб боротьби з птахами, що видають їм зерно та овочі. Над полями і садами простягають тоненькою сіткою; коли ці сітки торкнуться крила птаха, електричний контакт уводить у рух радіо, що страшенно голосно гомонить. Птахи перекачати відлітають, але за якийсь час знову прилітають. Французькі селяни на Рів'єрі мають на це простіший спосіб: кожного птаха, що з'їде їм виноград або маслини, стріляють і більшість із них скажаче.

ЕПІДЕМІЯ МК КОТАМИ.

В Англії поширилася дивна епідемія між котами. Коти дістають рід інфекції і перестав їсти, після чого здижають. Лікари кажуть, що причина — виняткова цюгоричне спека.

МІЛІОНЕР І ЙОГО ПРИЯТІЛЬ.

У Констанці (Румунія) жив панок у літах, якого вигляд і поведінка, не вважали на поштерку одж, кажує на колишнього багача. Є це колишній мільйонер з Тіфлісу, Симон Курціоло. Мав він зв'язки з царським двором і мільйони. З приходом большевизму утік він до Румунії, передавши своїм дорожничості і гроші своєму найближчому приятелю Александру Плавському, високому урядовцю, що мав змогу переказати все це за кордон. Плавський утік за кордон, але відірвався свого приятеля, кажучи, що цей не дав йому нічого. Курціоло почав процес проти нього за зворот 30 мільйонів лее. Чому той процес доісі, незакінчений, румунська преса не повідомляє; знаємо тільки, що друг у ставі жebraка вічно ще жде на прихильного полагоду своєї претенсії і що суд нададі після кільканевох літ займатися цією справою.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПРАПОР.

Губензатор Сан-Себастьяно засудив на 1,000 пезет маркіза Меріте за те, що на літнійці знайшав в його валізі... монархістичний еспанський прапор. Маркіз пояснив, що воін зібрав із собою цей прапор на випадок смерті, бо хоче, щоб прикрили ним його трупа.

КАРА СМЕРТІ ЗА КРАДІЖ ГАЛЬМОВИХ ПРИЛАДІВ НА ЗАЛІЗНИЦІХ.

„Ізвесті“ з 8 серпня ч. р. повідомляють, що група „кулаків“ займалася на Томській залізничній систематичним крадіжкам гальмів від автоматичних гальмів вагонів на стації Новокузнецк. Рукави ці вони продавали на ринку чи передавали їх „кулакам“ Каганечу, який мав шевську майстерню. За двадцять днів кінця вони зрізали 345 рукавів. Три головні обвинувачені, між ними і Каганечу, засуджені на кару смерті, чотирі інші на 10 років каторги.

Присутність „кулаків“ на соетських залізницях є новиною, але не новою є, що голодні робітники крадуть ріжні частини та прилади вагонів, ратуючи себе з родинами від голоду. Що це збільшує число катастроф на соетських залізницях, питання інше, але проти цього мабуть і сам пан Каганечу нічого не ваді.

СКАРБ ЖІНКИ БАНДИТА.

У пресі в Йоганесбургу появилось цікаве оголошення вдови по південно-африканським бандіт з минулого року, Фелдгайт. Вона приїхала до туди, щоб відняти скаруб, який він закопав; скаруб складений із штаб золота. Фелдгайт, після вбивства діамантового короля Джокеля, мусів утікати з південної Африки; двічі пробував він вернутись туди, але кожний раз його виселяли, коли висів з корабля, і скаруб він відкопав не міг. Жінка Фелдгайта мешкає в Німеччині і не має грошей на подорож у Трансвал. Вона сподівається, що мешканці Йоганесбурга дадуть їй гроші на подорож і вона, віднявши скаруб, їз зверне. Цікаво, як постануть влада до скаруб бандіта.

ДЕНЬ МИЛОСТІНИ У ШВАЙЦАРІ.

У німецькій Швайцарії в долинах Рони від давніх часів святкують с. зв. День милостини у першу неділю серпня. Всі мешканці цієї у цій області віддають цілоденний свій вибір сира бідним. Бідні за те моляться, щоб худоба не пропала і жинива вдалися. Молитва ця має такий звязок тому, що в той день виганяють худобу в гори на літній корм. Сир для бідних роздають високо на альпських підйогах, куди всі вибувають; за традицією всі їдуть пішки, а не верхи на ослах.

МУХИ ПОВТКАЛИ.

Професор Мончеллі в Неаполі мав велику експериментальну фарму, де годував їх мух з шлого світа. Набував їх більш як 1,000 родів. Одного дня посварився із своїм сином і цей повпавшук уї мух на волю. Мух мухали бунтували і такі, що розпості зарзани. Поліція шукає слуги, професор мух.

ВБИЛИ КОМАНДАНТА ПОЛІЦІЙНОЇ СТАНЦІЇ.

У селі Желіс біля Селдеч зчинилася бійка на ножі між братами Пахолками та якимсь Ленгачом і Ковальчиком. Ковальчик поранив тяжко й він помер. Убивники скрилися в хаті своєї знайомої, а команданта поліційної станції Мйонца і робітника Рочка, що пустилися за ними в погону, застали в градом кулі і вбили обох. Вбивники втекли до ліса та при цьому зранили тяжко двох господарів і одну жінку. Прийшов більший відділ поліції та арештував убивників.

ПОГОНЯ ЕКЗЕКУТОРА ЗА ДОВЖНИКОМ.

До римара А. Горовіца в Станіславові прийшов екаектор, що перестав особисто ревізію і забрати Горовіца на заплату податку. Горовіца мав почув склякості грошей і тому почав утікати перед екаектором. Враз з екаектором пустились у погону вояки Станіславова прохажі, які були дезорієнтовані і не знали, хто кого здоганяв. Вкінці екаектор здоганив Горовіца, відвів його назад до роботи і забрав усі знайдені при ньому гроші на заплату податків.

У СТИРІ ВТОПИЛИСЬ 8 ВУЛАНІВ.

Підчас впрвв 21, пожеж вуданів коло Лудька віділі 26 вуланів у повним впрврі переправлявся через річку Стир, яка має вузькі береги і довжлі глибока. Нагло на середині річки один кінь сполошився, викликав метушню і вулани почали спадати з коней до води. 8 вуланів утопилися. Сполонені коні внемозилив ратуюнок, потопавочих.

ВБИВСТВО І САМОГУБСТВО.

У Дорі старший постерунок військовій службі Стан. Марчук застрів свою нарену Володимира Герман, тому, що її мати не годилася на їх подорож. Описав з того револьвера Марчук вистрілю в голову та помер до кількох годин.

ДОМАШНІЙ АРЕШТ КНЯЖКИ.

Англійська преса оповідає цікаві подробиці про наймірний шлюб пасербиці бушного цисаря Вільгельма, 25-літньої княгині Кароліни. Кароліна закохалася в особистім секретарі своїм мамі Терміні, Герогу Вундерліху. Мати започатку згодилася на це подручжє, але згодом заборонила дошці зустрічатися з Вундерліхом. Коли цей поїхав до Берліна шукати собі місця, княжна вийшла за ним. За нею вийшла мати і перевезла її до замку Сабор на Шлеську, де тримала її вазперті.

ВЛОМ У МОНТЕ КАРЛЬО.

На головний вулиці Монте Карльо два римоніни відістали уночі до великого готеля криз стіну великого порогеля, що влітку зовсім порожнього, щоб вилізти кассу, і забрали дорожничості на 1 мільйон франків. Раніше розмовляли із сторожовим готелем, кажучи, що приїхали перевірити електрику. У Монте Карльо валями грабують так рідко, що юдей навіть не обеспечат своєї країни.

НАДІЮТЬСЯ УСТУПЧИВОСТІ ІТАЛІЇ

ЖЕНЕВА. — В колах Ліги Націй зростає переконання, що Мусоліні не відкине з місця пропозиції Комісії П'ятох при Лізі Націй, коли стало звісно, що Франція рішучо станула на боці Англії і почала висилати свої війська до Африки. Італійська армія вже готова до бою, але ще не має приказу. Всежтаки Мусоліні мусить добре обчислити, чи зможе дати собі раду з великою силою, яку мобілізує Англія на підтримання становища Ліги Націй.

РИМ. — Італійська преса в останній хвилині почала незначний відворот із свого попереднього становища супроти мирових пропозицій Комітету П'ятох. Газети вказують на те, що навіть Ліга признає брак цивілізації в Етіопії й потребу досторонньої опіки над нею. Але пригадують, що Англія має самостійний мандат у Палестині, а Франція в Сирії, то чому мандат над Етіопією малиб виконувати аж три держави? Такий тон газет вказував би на те, що Італія схильна до перегорів над пропозиціями Комітету П'ятох, але бажає зміни.

ЕТІОПСЬКИЙ ЦІСАР НЕ ГОДИТЬСЯ НА ВСТРЯВАННЯ ІТАЛІЇ В ЕТІОПСЬКІ СПРАВИ.

АДІС АБАБА. — Цісар Гайлі Селасйя заявив, що годиться на всі точки в планах Комісії П'ятох Ліги Націй з винятком тієї, де сказано про спеціальні привілеї політичні та економічні Італії в етіопських справах. Ту точку цісар рішучо відкидає.

БРИТАНІЯ НЕ ВІДКЛИКЕ КОРАБЛІВ, ДОКИ МУСОЛІНІ НЕ ПОГОДИТЬСЯ.

ЖЕНЕВА. — Хоч як Мусоліні негодую на висилку англійської флотії на Середземне море, то Англія не відклине кораблів, поки Мусоліні не захоче воєнної акції. Таке заявляють представники Англії на міжнародній групі. Французький прем'єр Ліваль, як кажуть повідомля Італію, що він не може дальше підтримувати Італії, бо це доведло до війни.

АНГЛІЯ ШУКАЄ СОЮЗНИКІВ.

МАДРИД (Еспанія). — З певних джерел появилось вісті, що Англія переговорює з еспанським урядом про допомогу для себе на випадок війни з Італією. Зате Англія обіцяє боронити береги Еспанії із сторони Середземного моря.

СОВЕТИ РОЗГОЛОШУЮТЬ ЗНАМЕНІТИ ЖИВНА НА УКРАЇНІ.

МОСКВА. — Советський уряд каже, що цього року зібрано збіжжя з небувалою скорістю. За обчисленнями, оголошеними в п'ятницю, вже є збіжжя 96 відсотків зерна. Уряд дстав свою п'явку, наложеною на колхозів, у 100 відсотках. Україна й Північний Кавказ є між першими округами, що докінчили жинива, а західній Сибір сповнив домагання на 90 відсотків. В нагороду за советський уряд право власності колхозам у тих окрузях, що перестали поборювати п'яв уряд і доставили на ложену на них п'явку збіжжя. Цими оклицями є: Україна, Білорусь і округа Горкий. Минулого року не докінчено жинив на Україні, а налоги відібрано ще в половині листопада.

ГАЗЕТИ ПИШУТЬ ПРО РОЗКРАДАННЯ ЗБІЖКА З НУЖДИ.

МОСКВА. — „Правда“ з 11-го серпня містить допис з курської округи про велику судову розправу проти „зорганізованого розкрадання“ збіжжя. Розправа тривала кілька тижнів і виявила, що в курській округі в останніх місяцях викрили 74 організації, що займалися розкраданням збіжжя. Дописувач не подає присуду розправи.

СВЯТО 60-ЛІТНІХ НАРОДНИХ ЕПІСКОПА НІРАДІЯ.

ПРІНЬОВ (Українська колонія в Боснії). — На свято Преображення, 19-го серпня, збирався тут, 4,000 українського народу з цілої Боснії для вшанування 60-літніх народних заслуженого українсько-католицького епископа для Боснії й Славонії і зв'язного народного діяча, Деніса Нарадія. Прибули всі священники, за винятком одного; деякі люди йшли по 100 кілометрів, а з Козарця, віддаленого 120 км., приїхали аж 100 людей. Відбулася святочна академія, в часі якої пліснено великі заступі епископа, між іншим заснування 5 нових церков у Славонії.

ЗІЗД УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ У ЮГОСЛАВІ.

ДЯКОВО (Югославія). — У днях 17—19 серпня ц. р. відбувся в Шидлі зїзд українських студентів з Югославії. Предсідником був студент Микола Бучко, який теж виголосив відповідний реферат. Реферати виголосили теж: Гербот, Ружичкий, Ердель, Майхер, Костельник, Саламон. Шля зїзду було м. ін. заснування товариства української молоді „Союз Українських Школярів у Югославії“. Головою вибрано студента теології М. Бучка. „Союз“ буде співпрацювати з намістарством українським товариством у Югославії, з „Прогітвом“.

З УКРАЇНСЬКОГО
ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ПОРК, Н. Я.

Державницька маніфестація
української імміграції.

Державницька маніфестація української імміграції, що відбулася в неділю, дня 1-го вересня, в Карнегі Гол, у Нью-Йорку, остання з усіх в пам'яті української імміграції в Америці.

Ушановано її заходами національних товариств і організацій в Нью-Йорку й околицях, що співпрацює з котримися національні організації з інших міст і околиць Америки. Зголосилися до участі громади з простору від Міннеаполіса до Менчестеру аж по Честер. Запідприємств маніфестацію української імміграції в Канаді, Бразилії й Аргентині.

Свято стягнуло поважне число публіки. Не дивлячись на те, що маніфестація припала на один з двох днів свят, на котрі люди з великим міст віддають на села, і не зважаючи на навісний негод, велика сара Карнегі Гол, у котрій відбулася маніфестація, була майже вся вповниена. Американські газетирі подавали численні уривки на півтретя тієї сесії, що було доказом великої популярності державницької маніфестації, коли навіть під увагу, що кожний учасник заплатив вступ. Не вповнило б тільки дорожньої на першому поверсі.

Вікриття маніфестації.

Маніфестація почалася від співачки Гимнів Великий хор (ОДВ) зложений з усіх котрих співачок і співачок, під диригентством проф. Ю. Кириченка. Виспівала незвичайно вправно американський гімн „Стар Спенсегз Бенер“ та Гимн Націоналістів.

В кінці маніфестаційного комітету відкрив тоді святого його голова, гр. Дмитро Галицький.

Цю Державницьку Маніфестацію, говорив бесідник, це в першій мрі бажання української імміграції зазначити своє любування духовної рідності з державницькою ідеєю українського народу та підтвердити свою нерозривну злуку й душевний зв'язок з боротьбою за здійснення цієї ідеї.

Представники української імміграції зібраних на ту Маніфестацію, щоб заявити, що вони не вірять у те, що державницька ідея українського народу може бути здійснена вигаданими угодами та популістичними супроти ворогів і плазуваннями перед ворогом. Вони вірять, що тільки безумовна та безкомпромісова постава й боротьба всього народу можуть ту ідею здійснити.

Отже Маніфестацією, під керівництвом голови, ми також хочемо запевнити наш народ на рідних землях, що українська імміграція є повною свідомою великої ваги української справи іди теперішню хвилю та що вона готова напружити всі свої сили й змогти на такий прір, якого вимагає потреба. А саме отсей сьогоднішній великий звіт дуга української імміграції й її патріотичний пошуканье до доказ, що українська імміграція сериш, дуючи і чиним з своїм народом.

Виступ генерала Миколи
Капустянского.

Гр. Галицький, як голова маніфестаційного комітету, представив тепер публіці головною бесідника маніфестації, генерала Миколу Капустянского. Він вівся його як такою, що був першим старшиною генеральної булани російської армії в 1917-тм році, що зголосився на службу до української армії. Генерал Капустянский, говорив бесідник, як генеральний квартир-

мастер української армії, о-працювавши плани походу, одержав армію на Київ. Коли генералови прийшлося покинути рідну землю, він був одним з тих, що не голосилися на службу до Польки або Москалі, але своїми власними силами взявся розвивати український нарід на військовим, політичним і культурним політичним.

Коли на естраду появилися в супроводі комітетових генерал Капустянский, одійий лідер української армії, публіка привітала його не вихваляючи ослесками та повстанням з місця.

Ген. Капустянский наперед зложив Державницьку Маніфестацію привітання від генеральної булани об'єднаних українських армії та від українських борців за краю.

„Я бачив боротьбу українських армії, наддніпрянської й надністрянської“, говорив бесідник, „від самого початку до її закінчення. Доля судила нас вояком випити до дня великого бою, який і радичні війська, а також гірку кару неспівачів і розчаровань. Ми переживали великий історичний момент об'єднання братерських армії та їх блискучих успіхів на Великій Україні, що скінчилися в 1919-тм році захопленням столиці України, Києва. Ці героїчні чини відкрили широкі перспективи для вирішення наших завдань. Однак нам не вдалося досягти наших бажань і української армії в сумі з і розлуці пішли кожда окремих теристичним шляхом, устелюючи дорогою трупом найкращих своїх людей, але заховуючи в собі пошуття військової й національної солідарності. Головною причиною припинення великої української ідеї безглузда політика Леніна та зрадлива поміч Польки, що були застрашані нашою силою й за всяку ціну хотіли розділити наше живе одне тіло.

„Але дев'ятий вал не знищив ні українських армії, ні наших заганів. Українські війська, лотим повстанські маси, а на кінець революційний рух були тими чинниками, що головно причинилися до осягнення успіхів на шляхах відродження

українського народу. Ми не пересіли остаточно поразки, не дивлячись на піділ українських земель між 4 окупантами, а тільки перейшли етап у нашій ренесансі та дали кілька прикладів боротьби народу за свободу. На Великій Україні всеукраїнські з'їзди все підняли Українську Центральну Раду у її боротьбі з російською революційним урядом. Перший універсал Центральної Ради, в котрій український ірід оголосив радичну вістку, від німів творить своє власне життя, був оголошений Центральною Радою згідно з постановою Другого Військового З'їзду, що зібрався в Києві проти виразної заборони російського міністра Керенського. Третій Універсал, що проголосив самостійність української держави, видано за угодою Третього Військового З'їзду, що працював у Києві. Внаслідок того Українська Центральна Рада захопила всю владу на Україні.

„Галицька армія теж своєю довготривалою боротьбою причинилася до винесення української проблеми на світову арену, чим вона виявила ідею, що західні землі це не подільна частина України. Цього важливого досягнення Польки не можуть викреслити з історії, ні зневажати. Армія теж живе, а з нею це не вмерла Козацька Мати.

„Внаслідок зросту української збройної сили та піднесення авторитету Української Центральної Ради серед українських народних мас українська держава набрала ваги серед світових потуг. Отаманови й Петлюри, військовому секретарі, підпорядковуються тисячі керівників південно-західним міліційним фронтом.

Представники Англії, Франції й Японії прислають до Центральної Ради своїх офіційних представників, щоби привітали Україну для себе. Центральні держави теж шукають з Україною угоди й порозуміння.

„Це був сприятливий момент історії і ми мали змогу стати панамі ситуації. Однак не зрозуміння деякими керівними провідниками соціалі-

стичного профору і залягання збройної сили дади дещо боротьби, а також захоплення частини Української Воєннихми гаслами „освободити нашу відорну сиду. Ось чому, хоча Центральна Рада й спромоглася підняти Берестейський мир, то мусіла заклякати до себе чуже військське й це прикро відбилося на нашій справі.

„У сучасний мент українська справа набуває великого значення. П ставлять на черзі дні Крим цього наші вороги не такі сильні, як це здається. „Амі умовини життя сприяють нашій визвольній боротьбі.

„Для уможливлення дальшої нашої боротьби треба, поперше, успішно перевести розбудову запала та створити матеріальну й моральну базу для посилення нашої боротьби на всіх фронтах українських територіях, а подруге, треба показати підданість під розбудову наших збройних сил. Об'єднання зусиль нашої народності нам певність, що ми одняємо перемогу та відбудуємо самостійну соборну незалежну українську державу.

„Бож лиш меч, а не слова, Забудуємо нашу праву“.

„Слава Україні“

Інші промови.

Гр. Михайло Піанак у своїй промові по англійськи зачитав для привняних американських гостей перебіг самостійницьких заганів від ітдівляння цих часів до сучасності. Він показав на залягання української імміграції в Америці та на можливість успіху їх праці для української пропаганди серед свободолобного американського народу.

Гр. Омелян Ревюк підкреслював поступ, який зробила українська імміграція в своїй доміжній визвольній загані українського народу. Він пригадав на подібну маніфестацію в Нью-Йорку в 1915-тм році та показав, як від того часу українські іммігранти зрозуміли наперед потребу самостійності українського народу, дали потребу заявляючи світові свого бажання самостійності, це дали потребу

боротьби за неї пропагандуючи її збройною силою. Стало нині до боротьби за самостійність, зброєю чим досвідом. Маємо проти себе противників, що нас собі уже не легковажати. Ситуація в Америці для нашої пропаганди менше принагідна, ніж була давніш, бо утиски, яких допускають держави народів, що добули собі свободу в світовій війні, та держава, що прогнала війну, поширили в Америці дичинні відношення до визвольних заганів поневоєних іше та покритих народів, але ми стасмо до цієї боротьби не тільки скріплені досвідом, але практичними виступами проти різних конкретних утисків окупантів українських земель. Тому ми не можемо вати сумніви, що наша боротьба вже незадовго увінчається успіхом.

По англійськи промовив Степан Дроботий, секретар Молодих Українських Націоналістів в Америці, зясовуючи становище національної молоді до визвольної боротьби українського народу. Молоді солідаризується з цєю боротьбою та обіцяє всім силами цій боротьбі помагати.

Замість другого зовнішнього промовця з Європи, гр. Сіборського, що не міг прийти через паспортні труднощі, промовив д-р Іван Гуляй, представник Українського Національного Союзу в Канаді, котрий в імені тої організації солідаризується з заходами української імміграції Зауначних Держав за самостійність української держави.

Музичні виступи.

Пані Марія Гребенюкська відспівала 4 українські пісні: Чайка, Слово, Весілля сироти і Дума з Лисенкової опери „Тарас Бульба“. Артистичну вправу виказала артистка вже самона підбором пісень, які вона відспівала на маніфестації. Почала з народної пісні, що в образі чайки, яка вилетає чорно на битій дорозі, зображує долю українського народу, розлогого на шляху-тартарі й інших диких азіатських кочовиків з Азії в Європу.

Потім пішли більше боєві пісні, що зображають життя сил українського народу та його злібність боротьби проти найстрашнішого судби. Відданий цих пісень дорівнював підбором артистичних. Своєю серйозною артистичним співом пані Гребенюкська надала цій маніфестації боєвий натрієй. Пан Петро Ординський (Гайворонського) і Ой. Динин (Лисенка). Тут можна замітити, що в співі Яреськ („Гайдамаки“) Шевченко написав слова: „ні жиди, ні пана“, а не „ні ворога, ні пана“.

Фортепний супровід для сольоспівачів п. Гребенюкської і п. Ординського був у руках проф. Стембера.

Пан Пилип Дубас з Філадельфії відіграв на скрипці концертю Глазунова. Це твір дуже трудний, але він на цей виступ не надався. Якби це був справжній концерт, а не політична маніфестація, то така справа представлялася б інше.

Хор ОДВ відспівав (крім зазначених на початку гімнів) 4 пісні на мішаний хор (По синьому морю, Засало сонце золоте, Живи Україно, Ще не вмерла Україна) і дві пісні на чоловічий хор (Закувала та свиста зозуля, Ура у бій).

Після цієї маніфестації гр. Теодор Свистун відчитав резолюції (що вже були подані в „Свободі“). Гр. Галицький спитав учасників Маніфестації, чи вони годяться з прочитаними резолюціями. На знак одностайності всі зібралися встали з місць. Проф. Ю. Кириченко провів хороши й цій сарі при відспіванні національних гімнів „Живи, Україно“ і „Ще не вмерла Україна“.

Учасники Маніфестації стали покидати сарю. Все світла гасла під „каналом“ Карнегі Голу, а учасники це дали гомонили, не хотючи розходитися з сарю, що наповнило шверть їх душу, глибокими чутствами.

Учасник.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ропу. Потім пішли більше боєві пісні, що зображають життя сил українського народу та його злібність боротьби проти найстрашнішого судби. Відданий цих пісень дорівнював підбором артистичних. Своєю серйозною артистичним співом пані Гребенюкська надала цій маніфестації боєвий натрієй. Пан Петро Ординський (Гайворонського) і Ой. Динин (Лисенка). Тут можна замітити, що в співі Яреськ („Гайдамаки“) Шевченко написав слова: „ні жиди, ні пана“, а не „ні ворога, ні пана“.

Фортепний супровід для сольоспівачів п. Гребенюкської і п. Ординського був у руках проф. Стембера.

Пан Пилип Дубас з Філадельфії відіграв на скрипці концертю Глазунова. Це твір дуже трудний, але він на цей виступ не надався. Якби це був справжній концерт, а не політична маніфестація, то така справа представлялася б інше.

Хор ОДВ відспівав (крім зазначених на початку гімнів) 4 пісні на мішаний хор (По синьому морю, Засало сонце золоте, Живи Україно, Ще не вмерла Україна) і дві пісні на чоловічий хор (Закувала та свиста зозуля, Ура у бій).

Після цієї маніфестації гр. Теодор Свистун відчитав резолюції (що вже були подані в „Свободі“). Гр. Галицький спитав учасників Маніфестації, чи вони годяться з прочитаними резолюціями. На знак одностайності всі зібралися встали з місць. Проф. Ю. Кириченко провів хороши й цій сарі при відспіванні національних гімнів „Живи, Україно“ і „Ще не вмерла Україна“.

Учасники Маніфестації стали покидати сарю. Все світла гасла під „каналом“ Карнегі Голу, а учасники це дали гомонили, не хотючи розходитися з сарю, що наповнило шверть їх душу, глибокими чутствами.

Учасник.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

З УКРАЇНСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ.
В ЮГОСЛАВІ.

В Югославі, як відомо, виходять дві українські газети: „Рідне Слово“, пише українською літературною мовою, і „Руски Новини“, писані місцевим говором бошняків та слованських Українців. Обі газети виходять у Пішкорові. Покинемо подаємо вірш тамошнього поета С. Саламона, поміщений у „Руских Новинах“ з 30-го серпня і. р., п. з. „Не мали ми нарід“.

НЕ МАЛИ НАРОД. МИ.

Не мали народ ми,
Як думка думка би,
Нас вельо, вельо ест,
И тварди их як пещи.

Жем наша родна бара,
Лем само випроси гарси
И вельких скарбих доси
Достане их год геси.

Та, любі брате, знай,
Же маєрински край
Тераз до гробу — ой!
Претворе враг го твої.

А братом нашим же
Щеро вибера, дрє
Як сова в ношну чму
Напад' их в часу сну.

Мочи лед стасе заш,
Кед мало вистад баш,
Наш народ нешка лем
Дрме, — як в жите жем.

Як Жиджи в Ханан,
У дом свої ступи як пан,
А вец пали свої край
Преправи, змені на раї.

С. Саламон.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

В касовім звіті за серпень зайшла друкарська помилка в білизні у стані чиним. Готівка має бути на суму \$350, 957.36. Загальний маєток є цей, що подано.

Головна Канцелярія У. Н. С.

Зрозуміли.

Віритель: Зрозумійте! Я тепер вас останній раз визнаю, щоб ви мені віддали позичені гроші.

Довжник: Ну, хвала Богу, що останній раз. Нарешті скінчилися між нами та неприємна історія.

ДЗВОНАР

Ілля Уєвич.

Щоби ти кричав не знати як голосно, кличучи його хресним іменем „Мартине“, він тоби не відізвався би. Ба навіть і не озвучився би, бо ще дитиною прозвали його Паламарем. І він держався того наче слимак своєї чаші. Вже й забув своє хресне імя тай всі інші забули.

І його батьку був дзвонарем. Служив за будинок, коби тільки це імя остало при ньому, хоч із тієї плати було хісна стільки, що з торичного снігу. І свого Мартинця — одинака свого — паламар дитиною водив до церкви, вчив його замінати, стираючи порохи, світити, закладати свічки, напирати кадило та запалювати, дзвонити, таракати та співають: вчив його свого звания та роботи. Хлопчина був тямучий, розумів батькову науку. І ледви на дзвонув штанці, був правую рукою батькови, в чому лише міг. Батько любив його як одинака, а любив його ще й більше, бо то була дивна дитина: викопаний батьку.

Так, сину, вчиси й ти будеш дзвонарем.

Священик і старші брати радо дали церковні ключі, як віддавали Паламареві дзвіничку. Та він до того й найвідповідніший. Скільки вже напрацювався ще за свого батька. Паламар радо прийняв ключі.

Найгірше було, що не ходив чисто коло себе. Селянам стидно було перед чужими людьми, як бачили його немиваного, невипраного, незачесаного, начеб на голові в нього був свят-вечірній дідух, голова наче присипана пшеничною соломою. Коли панотця задгав у ризи, де лише скопив рукою, наче пришив чорну латку. А коли пішов дзвонити на євангеліє, чужі люди дивилися на нього наче на яку машкару. Бо якже би ні? Великан, а ганчірчик зшивали на нього, наче вовки обшарпали його. Зрештою був добрий, наче хліб, вичищений, ширий, слухняний. Кожному був і міткою і лопатом. Картав його і священик і вїт, доряджував йому службу і селяни, вгворювали його мандрівник і принагідний чоловік, щоби ходив миваний, хай з нього не послимаються. Та він усе своє. З ним це родилося. Це була одна Паламарева хіба, а колиб її не було, то й сам мітрополит не боявся його.

Паламар був вроджений жартун, весельчак. Ждав людей, як виходили після Служби Божої, при цвинтарних воротах (тут була й церква), проста-

гав ім руку, щоби його — як свещника — цілували в неї. Жартує з кожним, однак вичищу, щоби кожному був приємний його жарт. Ні панотця, ні вїта не пожалів би.

Даліби ні свещеником не оставав винний. Трапляється яка нагода, пошкребється в голову тай каже:

— Слава Ісусу Христу, панотченку! Чи привили ви вже до нашого чудного села? Ви певно десь зі Львова! Ваші руки кажуть, що ви панська дитина. Геть їх мило зіло... От розумна голова! — запримітив паламар. — Гріх, що такий мудрий чоловік не є вїтом! Вмивати мав би я — щоби мені шкря тонкла! Мене святе хрещення обмгло. Того мені досить! Поглянь на цей потік. Все вода розкинула, а що людське тіло!

І так то Паламар приповідас, жартує то з одним, то з другим.

А який ревий був Паламар при дзвонах. Ніколи не пропустив ні утрени, ні вполудне, ба навіть тоді, коли навіть і вовк не хотів би вилити з ліса. Чи греміло, лисало, чи в заметі, чи в зливну: Паламар робив свою роботу. Коли мерцєло, коли надїшла туча, хуртовина: Паламар дзвонить. Один Бог знає, скільки разів мокрий наче півень.

Добре знав молитви Бога. І панотця не постидався би. Слово бже знав на пам'ят. А де лише трапляється поминки, там уже Паламар, розвеселе душу, що слухав би і голодний і жадний.

І панотцеві було добре з Паламарем. І до Служби Божої послужити, і проскурюк напече, лист худинебудь віднесе. Що переведе збірку в селі, хто кожен обчистить, ятня заколе? Паламар, Паламар помагав кожному, помагав і священиком.

Знав Паламар трохи читати, однак дуже слабо. Коли на дворі було погане верем'я і співаки не прийшли до церкви, на Паламаря припадало співати „адо́стола“, протре очі, наложити закопичені окуляри, відкашльнути, та давай співати на всі голоси. Колиж скінчив, покладає „апо́стола“ на крило, скине окуляри, сховає їх у шабатурку тай каже:

Так, так люди! Зли мені букви очі й не бачу вже. Ше трохи й будете читати Паламаря! Був і протав як торішній сніг. Прощавайте святий Павле й Каритиний!... Прощавайте!

День за днем, рік за роком і йому прийшов той час, що навки звивали церковні шнурі. Був літній день. Пригрівало бже сонічко! Земля розпеклася. Час від часу вихор занесє куряво, порозкидає сніпки. Колиж найде у доброду, до-

мивт галуззя. А на небі показалася хмаринка, а з неї загремів. Паламар вийшов перед свою хатину. Дивиться, хреститься, молиться, щоби Бог віддалив тучу. Коли лише трохи граду впаде, пропаде все. Хмари згущуються, громи все частіші й частіші. Кожний сідкує та слухає того небажаного гостя. Стали падати великі каплі дощу. Паламар полетів до церкви наче костогриз у черешні. Скопив посторонки обох великих дахів. Полилося, з неба. Великі каплі вдариють об дах дзвіниці. Де впадуть, наче молотком вдарило. Потім синило гродом, що можна вмерти зі страху. Боженку! тріскотить, гремить, таге в пеклі. Загремів страшно. Сказав би ти земля пролилася! Гремить наче гармата, а дзвони вдариють в одну крису: бам-баам-бам! і замовкли.

— Ах, дзюноньки! — сказав панотеч робітникам, що перед тучою сховався до хати. — Грім убив Паламаря! Ходімо всі!

Пішли всі. Як вступили на цвинтар, серед нього лежав паламар: не ворухеться!

— Підніміть його! — сказав священик, а сам дає йому розгрішення. Священик каже „амін“, а Паламар розлучився з душею.

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ, ЩО Є ВЛАСНИКАМИ
АВТОМОБІЛЯ.

„Адміністрація „Свободи“ прохає всіх тих, що є власниками автомобіля, а зокрема тих, що мають автa виробу FORD і SNEVOLT, щоб виповнили нижче поданий kwestіонар.

Виповняючи цей kwestіонар, ви поможете адміністрації „Свободи“ дістати від автомобільних компаній оголошення.

Kwestіонар просимо слати на адресу „Свободи“

„S V O B O D A“
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.,

NAME	Ime
ADDRESS	Adresa
MAKE OF CAR	Назва (випиші) авто
ENGINE NUMBER	Число мотора
SERIAL NUMBER	Число серії
DATE OF PURCHASE	Дата купівлі

